

Note 07

Pensjonskostnader

Regnskapsprinsipp

Konsernet har ulike landspesifikke pensjonsordninger for ansatte. Ordningene innregnes etter IAS 19 og omfattet til og med 2020 både ytelsesbaserte og innskuddsbaserte pensjonsordninger. Den ytelsesbaserte pensjonsordningen ble avviklet 1. januar 2021. De fleste norske selskaper i konsernet er med i den norske AFP-ordningen (avtalefestet pensjon). I samsvar med Finansdepartementets konklusjon om at disse ordningene ikke medfølger plikt til balanseføring, kostnadsføres pensjonspremiene løpende.

Innskuddsordning

Innskuddsordningen ivaretas gjennom privat administrerte forsikringsplaner for pensjon på obligatorisk og avtalemessig basis. Pensjonspremien, inklusive arbeidsgiveravgift, kostnadsføres når den påløper, og det foreligger ingen forpliktelse for selskapet utover årlig innbetaling. Forskuddsbetalte innskudd bokføres som en eiendel i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere fremtidige innbetalinger.

Norske virksomheter i konsernet er underlagt lov om obligatorisk tjenstepensjon. Pensjonsordningene som tilbys i Norge er i tråd med denne. 1 758 ansatte var medlem av den norske pensjonsordningen per 31. desember 2021 (1 708 per 31. desember 2020). I de svenske virksomhetene er det etablert ulike pensjonsplaner som finansieres gjennom innbetalinger til pensjonsinstitutt eller forvalteradministrerte fond.

Konsernet betaler et årlig tilskudd til den enkelte ansattes kollektive pensjonssparing på 5,5 % av lønn mellom 1G og 7,1G, og 8 % av lønn mellom 7,1G og 12G.

Fram til 1.1.2021 har konsernsjef og enkelte ledende ansatte hatt en usikret pensjonsavtale ut over 12G som har gitt en bestemt fremtidig pensjonsytelse (ytelsesplan). Etter avvikling av denne ordningen har konsernledelsen nå en utvidet innskuddsbasert ordning som opptjener 20% pensjon av lønn ut over 12G. Konsernsjef har rett/plikt til å gå av ved fylte 62 år, mens øvrige ledende ansatte kan anmodes om å fratre ved fylte 62 år. Opptjente rettigheter fra gammel ordning sammen med opptjening fra den nye innskuddsbaserte ordningen er resultatmessig sikret ved investering i fond og rentepapirer i Nordea. Ved utgangen av 2021 har OBOS en forpliktelse knyttet til denne ordningen på 110,2 millioner kroner inkludert avsetning for arbeidsgiveravgift. Ved oppnådd pensjonsalder vil opptjente rettigheter utbetales over minimum 5 år og maksimum 10 år.

Det er etablert en kompensasjonsordning for ansatte som tidligere var med i konsernets sikrede pensjonsordninger. Opptjent kompensasjon er vurdert å være en innskuddsbasert ytelse og blir utbetalt fra og med oppnådd pensjonsalder fordelt over 17 år. For ansatte som slutter før oppnådd pensjonsalder, vil opptjent beløp utbetales i sin helhet ved sluttdato.

Kostnadene er inkludert i personalkostnader i resultatoppstillingen, og forpliktelsen balanseføres inntil utbetaling foretas.

Pensjonskostnad

Beløp i tusen kroner	2021	2020
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	-	-4 414
Rentekostnader på netto forpliktelse	-	-2 053
Effekter fra avvikling av pensjonsordning	-33 877	-
Arbeidsgiveravgift	-	-912
Planendring/andre effekter	-	-243
Netto påløpt pensjonskostnad fra ytelsesordninger	-33 877	-7 622
Kostnader knyttet til innskuddsbasert ordning	-155 032	-127 395
Sum pensjonskostnad	-188 909	-135 017

Endringer i den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen i løpet av året

Beløp i tusen kroner

	2021	2020
Netto pensjonsforpliktelse 1. januar	-102 301	-136 404
Effekter fra avvikling av pensjonsordning	-33 877	-
Sparing	-1 973	-
Verdiendring	-11 610	-
Periodens pensjonsopptjening	-	-7 622
Periodens estimatendringer ført over utvidet resultat (OCI)	-	-14 356
Utbetalt pensjon	214	4 452
Oppgjør/avløsning	39 302	51 629
Netto pensjonsforpliktelse 31. desember	-110 245	-102 301

I 2021 er det gjort avtale om avløsning av løpende pensjonsutbetaling til to tidligere ledende ansatte og tilsvarende i 2020.